

Fit-Tribunal tal-Konsumatur

Dr Andre Grixti

Vs

Paulson Home & Hifi Centre

CCT 211/25/MM

Illum, 5 ta' Awwissu 2026

It-Tribunal

Ra l-avviż tat-talba pprezentat mir-rikorrent Dr André Grixti fid-29 ta' Diċembru 2025, li permezz tiegħu talab li l-intimata tiġi kkundannata tħallu s-somma ta' tmien mija u sitta u disghin ewro (€896), rappreżentanti l-valur ta' tnejn u tletin (32) metru ta' pajp tar-ram, bir-rata ta' tmienja u għoxrin ewro (€28) kull metru, li skont ir-rikorrent kellhom ikunu inklużi minghajr hlaq fil-prezz tal-provvista u l-installazzjoni ta' tmien air-conditioning units;

Ra r-risposta pprezentata mill-intimata, li permezz tagħha kkontestat it-talba u sostniet, essenzjalment, illi l-benefiċċju tal-ewwel erba' metri ram għal kull unità kien japplika biss jekk l-air-conditioning units jiġu ordnati u installati fi żmien tliet xhur, liema terminu kien ġie estiż għal sitt xhur bħala ġest ta' rieda tajba. Illi ebda ordni għal daww l-units ma giet konkluża mir-rikorrent; u illi x-xogħol ta' copper preparation kien xogħol separat, mitlub, eżegwit u mħallas għalih;

Ra l-Quotation 0121, datata 16 ta' Jannar 2024, mahruġa minn Paulson Home and HiFi f'isem Mary Ann Grixti;

Ra l-posta elettronika tas-16 ta' Jannar 2024 mibgħuta minn rappreżentant tal-intimata, li kienet takkumpanja l-imsemmija quotation;

Ra l-Invoice 4312, relattiva għal hamsa u erbghin punt hames metri (45.5m) ram, xogħol ta' trunking u trenching, fl-ammont totali ta' elf, tliet mija u tlieta u sittin ewro (€1,363), liema dokument ġie ttimbrat u fuqu ġie indikat li l-ammont kien tħallas kollu fi flus kontanti fid-9 ta' Marzu 2024;

Ra d-dokumenti u l-korrispondenza kollha eseblti mill-partijiet;

Ra d-dokumenti relattivi għall-pubblikazzjonijiet fuq il-midja soċjali;

Ra s-Sales Order 007127, datata 21 ta' Novembru 2025, eseblta mill-intimata bħala Dok. KA1;

Ra l-verbali tas-seduti tat-3 ta' Frar 2026, tal-10 ta' Marzu 2026, tat-28 ta' April 2026 u tat-12 ta' Mejju 2026;

Sema' x-xhieda bil-ġurament tar-rikorrent Dr André Grixti, ta' Mary Ann Grixti, ta' Gaetano Grixti, ta' Paul Abela, ta' Steve Abela u ta' Karen Abela;

Ra n-nota ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ra l-atti kollha tal-kawża;

Ikkunsidra:

Mill-provi jirrizulta li f'Jannar 2024 ir-rikorrent avviċina lill-intimata sabiex jikseb prezzijiet dwar tmien air-conditioning units destinati għal proprjetà fix-Xagħra, Ghawdex. Fis-16 ta' Jannar 2024 l-intimata baġtet il-Quotation 0121. Id-dokument kien jelenka diversi mudelli ta' units u l-prezz rispettiv tagħhom. Fil-parti t'isfel kien hemm il-kliem: *"Prices include installation, up to 4 mtrs copper and 5 years warranty parts and labor."* Il-posta elettronika li akkumpanjat il-quotation kienet tgħid ukoll li l-prezzijiet tal-units kienu jinkludu l-installazzjoni, l-ewwel erba' metri ram u garanzija ta' hames snin fuq parts and labour.

Il-fond kien għadu fi stadju ta' tlestija u kien mehtieg li l-pajpijiet tar-ram jitqiegħdu minn qabel. Fis-27 ta' Frar 2024 sar ix-xogħol ta' copper preparation. Sussegwentement inharget l-Invoice 4312 għal 45.5 metri ram bir-rata ta' €28 kull metru, flimkien ma' trunking u trenching, għal total ta' €1,363. Dan l-ammont thallas kollu fid-9 ta' Marzu 2024.

Il-punt fattwali determinanti, li fuqu għandha tissejjes din id-deċizjoni, huwa li r-rikorrent ma kienx effettivament poġġa jew ikkonferma ordni vinkolanti għall-provvista tat-tmien air-conditioning units fl-2024. Ma nhargitx sales order għalihom, ma thallasx depożitu fuqhom, ma ġiex iffissat prezz finali vinkolanti għall-provvista tagħhom u ma kienx hemm data miftiehma għall-installazzjoni tagħhom.

Kien biss lejn Novembru 2025, madwar sena u disa' xhur wara t-tqeghid tar-ram, li reġgħet tqajmet b'mod konkret il-provvista tal-units. Dakinhar inħarġet Sales Order 007127 għal mudelli u prezzijiet differenti. Dik il-proposta ma gietx iffirmata jew aċċettata mir-rikorrent u ebda unit ma giet ordnata, ikkunsinnata jew installata mill-intimata.

Għaldaqstant, it-talba odjerna hija talba għar-rifużjoni parzjali tal-prezz tax-xogħol tar-ram li kien effettivament sar u tħallas, fuq il-bażi li l-benefiċċju ta' erba' metri ram għal kull unità għandu jitqies bħala dovut minkejja li l-units qatt ma gew ordnati mingħand l-intimata.

Ikkunsidra

Il-kwistjoni mhijiex jekk kienx hemm terminu ta' tliet jew sitt xhur. Qabel kull diskussjoni dwar terminu, it-Tribunal għandu jiddetermina n-natura tal-benefiċċju indikat fil-quotation: jekk l-ewwel erba' metri ram għal kull unità kinux kreditu immedjat u awtonomu dovut mal-ħlas tal-copper preparation, jew jekk kinux element tal-prezz kompost tal-provvista u l-installazzjoni ta' kull air-conditioning unit.

Jekk il-benefiċċju kien marbut mal-prezz tal-unit u mal-installazzjoni tagħha, allura ma setax jimmatūra sakemm il-konsumatur ma jixtrix u ma jinstallax l-unit mingħand l-intimata. F'dak il-każ, in-nuqqas ta' terminu espress ta' tliet jew sitt xhur ma jgħodqx waħdu dritt għal rifużjoni, għaliex il-kundizzjoni fundamentali — l-effettiva ordni u installazzjoni tal-units — baqgħet ma seħhitx.

Min-naħa l-oħra, jekk il-partijiet kienu qablu li €896 mill-ħlas tal-Invoice 4312 kellhom jinżammu biss bħala depożitu jew kreditu rifużibbli, allura kien ikun meħtieġ li l-intimata tagħti kont ta' dik is-somma indipendentement mill-ordni sussegwenti.

Illi skont l-Artikoli 992 u 993 tal-Kodiċi Ċivili, kuntratt validament magħmul għandu s-saħħa ta' liġi bejn il-partijiet u għandu jiġi eżegwit in bona fede. Madankollu, sabiex obbligu kuntrattwali jkun eżegwibbli, jeħtieġ li jkun hemm kunsens dwar l-oġġett u l-obbligi essenzjali tiegħu. Dokument intitolat "quotation" jista', skont il-kontenut u ċ-ċirkustanzi, jikkostitwixxi offerta; iżda ma jfissirx li kull element fih sar kuntratt konkluz sempliċement għaliex il-klijent aċċetta li jsir xogħol relatat.

Il-ġurisprudenza Maltija konsistentement tgħalliem li l-qorti jew tribunal għandu jfittex it-tifsira oġġettiva tal-kliem u l-kuntest kollu tal-ftehim, mingħajr ma jissostitwixxi dak li l-partijiet fil-fatt ikkuntrattaw b'arrangament differenti. Fil-kawza **Lino Gauci Borda et vs Carmela Azzopardi et**, deċiża fid-29 ta' Ottubru 2004, gie ribadit li meta l-kliem tal-ftehim ikun ċar, ma għandux jingħata sens differenti minn dak naturali tiegħu. Bl-istess mod,

FMAC Properties Limited vs Madliena Village Limited, deċiża fis-27 ta' Ottubru 2017, gie enfasizzat li l-interpretazzjoni għandha tkun oġġettiva u bbażata fuq il-kliem użat u l-kuntest kuntrattwali.

Il-kliem rilevanti hawnhekk ma jgħidx li l-ewwel erba' metri ram jigu pprovduti gratuitamente bħala xogħol separat. Jgħid li l-“prices” — jigiifieri l-prezzijiet tal-air-conditioning units elenkati — “include installation, up to 4 mtrs copper”. Grammatikament u kummerċjalment, l-inklużjoni tar-ram hija parti mill-prezz ta' kull unit installata. Ma hijiex wegħda li l-intimata tpogġi erba' metri ram għal kull unità mingħajr ħlas anki jekk il-klijent qatt ma jixtri l-unit.

Dan huwa kkonfermat mill-email tal-istess jum: “the first 4 meters of copper and when exceeded €28 per meter” kienet inkluża fil-lista ta' dak li kien jinkludi l-prezz tal-unit u l-installazzjoni. Il-funzjoni tal-klawsola kienet għalhekk li tistabbilixxi kif jigi kkalkolat il-prezz ta' pakkett komplut ta' unit flimkien mal-installazzjoni tiegħu.

Il-Quotation 0121 kienet tinkludi mudelli u prezzijiet, iżda l-provi ma jurux aċċettazzjoni finali tal-provvista tat-tmien units. La nħarget sales order fl-2024, la tħallas depożitu fuqhom u lanqas ma giet stabbilita data ta' provvista. Għalhekk, l-obbligu ta' bejgħ u xiri tal-units ma giex perfezzjonat. Dak li gie effettivament miftiehem u eżegwit kien ix-xogħol preliminari tar-ram.

Illi huwa minnu li l-copper preparation sar bil-ħsieb li fil-futur jigu installati air-conditioning units u li d-dijametru, il-passaġġ u l-arrangament tal-pajpijiet setgħu jiddependu mit-tip ta' sistema prevista. Dan, iżda, ma jfissirx li l-ftehim dwar il-provvista tal-units kien diġà gie konkluż.

Żewġ xogħlijiet jistgħu jkunu ekonomikament relatati iżda ġuridikament distinti. Fil-każ preżenti, l-ewwel fażi — it-tqegħid tal-pajpijiet, trunking u trenching — kienet kapaċi tigi identifikata, imkejla, fatturata u mħallsa separatament. L-Invoice 4312 tagħti kwantità preċiża ta' 45.5 metri u prezz ta' €28 kull metru. Ix-xogħol sar u l-materjal baqa' inkorporat fil-proprjetà tar-rikorrent. Il-korrispettiv għal dak ix-xogħol għalhekk kellu causa konkreta u effettiva.

It-tieni fażi — il-provvista u l-installazzjoni tal-units — baqgħet prospettiva. Il-fatt li l-ewwel xogħol kien preparatorju għat-tieni ma jikkonvertix awtomatikament il-ħlas kollu jew parti minnu f' depożitu fuq kuntratt li ma giex konkluż.

Il-pożizzjoni tar-rikorrent, jekk aċċettata, twassal sabiex il-klijent jirċievi 32 metru ram mingħajr ħlas minkejja li ma jkunx xtara l-prodotti li l-prezz tagħhom kien jinkludi dak il-

benefiċċju. Dan jaghti lill-kliem tal-quotation effett usa' minn dak li naturalment iġorr u jifred il-benefiċċju mill-korrispettiv li għalih kien marbut.

Il-bona fede ma tippermettix li parti tiehu element favorevoli minn pakkett kummerċjali filwaqt li ma tassumix l-obbligu korrispondenti li jifforma l-bażi ekonomika tiegħu. Kif ġie ribadit f'**Luca Toccafondo vs Sara Grech Limited**, deċiża fis-7 ta' Ottubru 2022, il-partijiet għandhom jeżegwixxu l-ftehim skont dak li effettivament qablu dwaru u ma jistgħux unilateralment jagħzlu biss dawk il-partijiet li jkun ta' vantaġġ għalihom.

Illi t-Tribunal jaqbel mar-rikorrent f'punt wiehed: l-intimata ma ppruvatx b'mod sodisfaċenti li ġie miftiehem terminu preċiż ta' tliet xhur, estiż għal sitt xhur. Ebda tali terminu ma jidher fil-Quotation 0121, fl-email tas-16 ta' Jannar 2024 jew fl-Invoice 4312, u x-xhieda tal-intimata ma kinitx għal kollox konsistenti dwar it-tul tiegħu.

Madankollu, minn dan ma jsegwix li r-rikorrent għandu jirċievi €896. It-terminu temporali u l-kundizzjoni sostantiva huma żewġ kwistjonijiet differenti. L-intimata ma rnexxilhiex tipprowa li l-benefiċċju kien jiskadi wara tliet jew sitt xhur; iżda r-rikorrent kellu xorta jipprova li l-benefiċċju kien dovut anki minghajr ma ssir ordni għall-units.

Il-piż tal-prova tat-talba jibqa' fuq min jallega d-dritt. Ir-rikorrent kellu juri mhux biss li ma kienx hemm skadenza miftiehma, iżda wkoll li l-partijiet kienu qablu li l-valur ta' 32 metru ram kien kreditu inkondizzjonat jew somma rifużibbli. Dik il-prova ma saritx.

Għaldaqstant, in-nuqqas ta' prova dwar it-terminu allegat mill-intimata ma jimliex il-lakuna essenzjali fil-każ tar-rikorrent: l-air-conditioning units qatt ma ġew ordnati. Il-benefiċċju marbut mal-prezz tagħhom għalhekk qatt ma sar dovut.

Illi r-rikorrent xehed li, meta hallas, Paul Abela kien qallu li l-€896 kienu ser jinżammu bhala depożitu u jiġu rifużi jew ikkreditati mal-installazzjoni tal-units. L-intimata ċaħdet dan u sostniet li ebda depożitu ma kien thalla.

Din il-verżjoni orali ma hijiex sostnuta minn dokument kontemporanju. L-Invoice 4312 ma tidentifika ebda parti mill-hlas bhala "deposit", "credit", "advance" jew "refundable amount". Għall-kuntrarju, tiddekrivi l-ammont bhala hlas għal 45.5 metri ram u xogħlijiet oħra li kienu diġà twettqu. Ma nhargitx irċevuta separata ta' depożitu, credit note, sales order għall-units jew dokument li jorbot €896 ma' ordni futura.

Il-fatt li l-pajp kollu ġie fatturat minn qabel ma jipprovax li parti mill-prezz kienet depożitu. Il-pajp kollu kien effettivament tqiegħed fil-fond. Għalhekk kien hemm bażi fattwali sabiex il-materjal kollu jiġi fatturat, sakemm u sa fejn ma tidholx fis-seħh l-iskont jew l-inkluzjoni marbuta ma' xiri sussegwenti ta' units.

F'kunflitt bejn dokument kummerċjali ċar u allegazzjoni verbali sussegwenti li tibdel in-natura tal-hlas, it-Tribunal għandu jagħti piż qawwi lid-dokumentazzjoni kontemporanja u lill-aġir oġġettiv tal-partijiet. Il-prova overbali wahedha, f'dan il-każ, ma tilhaqx il-grad meħtieġ sabiex il-hlas għal materjal u xogħol eżegwit jiġi riklassifikat bħala depozitu rifużibbli.

Ikkunsidra

Is-Sales Order 007127 tal-21 ta' Novembru 2025 kienet tirreferi għal sitt Gree Polar ta' 14,000 BTU u żewġ Gree Amber ta' 24,000 BTU, bi prezz totali ta' €6,089.98. Id-dokument kien joffri żewġ metri ram għal kull unità u mhux erba' metri.

Dan id-dokument juri li, f'Novembru 2025, il-partijiet kienu għadhom fil-fazi ta' proposta u negozjar dwar liema units kellhom jiġu mixtrija u b'liema prezz. Jikkonferma wkoll li ebda depozitu ma kien ġie rreġistrat. Ma ġiex iffirmat u ma ġiex eżegwit.

It-Tribunal ma jqisx li dan id-dokument jhassar jew jemenda kuntratt preċedenti għall-units, għaliex kuntratt preċedenti bħal dak ma ġiex ippruvat. Pjuttost, huwa prova li l-ordni għall-units kienet għadha trid tiġi konkluża fl-2025. Il-bidla fil-mudelli, fil-prezzijiet u fil-benefiċċju tar-ram hija konsistenti ma' proposta kummerċjali ġdida f'suq u f'data differenti. L-intimata setgħet tkun obbligata tonora l-kundizzjonijiet tal-2024 kieku r-rikorrent kien aċċetta u kkonkluda l-ordni dak iż-żmien, jew kieku kienet inġhatat garanzija ċara li daww il-prezzijiet u mudelli kienu ser jinżammu indefinitivament. Iżda ma ngābitx prova ta' tali impenn.

Lanqas ma jirriżulta arrikkiment indebitu favur l-intimata. Ir-rikorrent hallas għal ram, trunking u trenching li ġew effettivament fornuti u installati fil-proprjetà tiegħu. Il-materjal u x-xogħol ma ġewx ritornati lill-intimata u baqgħu ta' utilità għall-fond.

Sabiex tiġi ordnata r-rifużjoni ta' €896, it-Tribunal ikun qiegħed effettivament inaqqas retroattivament il-prezz tax-xogħol li sar, mhux minhabba difett jew nuqqas ta' eżekuzzjoni, iżda sabiex jagħti lir-rikorrent skont li kien marbut ma' xiri iehor li ma seħhx.

L-ekwità li jiggwida dan it-Tribunal ma tistax tintuża biex tohloq obbligu li ma jirriżultax mill-ftehim. Għandha sservi sabiex il-ligi u l-ftehim jiġu applikati b'mod ġust, mhux sabiex jiġi konċess benefiċċju kummerċjali barra mill-kundizzjonijiet li taw lok għalih.

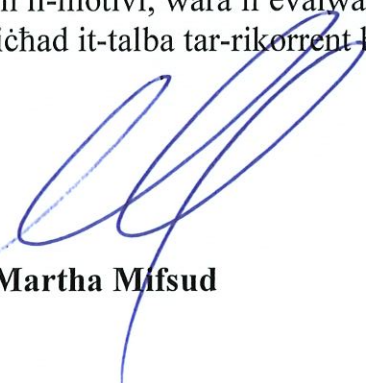
Ikkunsidra

L-intimata pprezentat pubblikazzjonijiet u reviews magħmula mir-rikorrent fuq il-midja soċjali. It-Tribunal ma japprovax lingwaġġ offensiv jew sproporzjonat; madankollu, ma tressqet ebda kontrotalba dwar danni reputazzjonali. Għalhekk, dawn il-pubblikazzjonijiet ma humiex determinanti għall-eżitu tat-talba.

Bl-istess mod, il-kwistjoni dwar jekk inhargitx irċevuta fiskali jew tal-VAT skont il-forma preskritta hija distinta mill-kontestazzjoni ċivili odjerna. L-Invoice 4312, bit-timbru u l-indikazzjoni tal-ħlas, turi li l-ammont ta' €1,363 thallas. Kwalunkwe kwistjoni fiskali għandha tiġi indirizzata mill-awtorità kompetenti u ma tagħtix, waħedha, lok għar-rifużjoni mitluba.

Deċiżjoni

Għal dawn il-motivi, wara li evalwa l-provi kollha u kkunsidra l-liġi applikabbli, it-Tribunal qiegħed jiċċad it-talba tar-rikorrent bl-ispejjeż kontra tiegħu.

Avv. Dr Martha Mifsud
Arbitru